

Yeni eczacılık fakültelerinin açılması

Mevcut eczacı ve eczane sayısına bakıldığında ülkemizde bir ihtiyaç fazlası olduğu gözleendiği halde yeni eczacılık fakültelerinin açılmasının amaçlarının ne olabileceği sorusu gündeme gelmektedir.

Ecz. Osman ÖZDEMİR*

Yeni eczacılık fakültelerinin açılması üniversiteli birey sayısını artıracığı için teorik olarak herkes tarafından olumlu karşılanması gereken bir durumdur. Ayrıca çeşitlilik sevinilmesi gereken bir olgudur. Şu anda ülkemizde 11'i devlet üniversitesi, 1'i vakıf üniversitesi bünyesinde bulunan eczacılık fakültelerine, KKTC'de bulunan Yakın Doğu Üniversitesi bünyesinde yer alan eczacılık fakültesinin de katılmasıyla birlikte aktif eczacılık fakültesi sayısı 13'e yükselmiştir.

Kurulmuş fakat aktif hale gelmemişler yanında, kurulması planlanan eczacılık fakültelerinin açılması, ülkemizin kaynaklarının doğru bir şekilde harcanmasını tartışmalı hale getirmektedir.

Mevcut eczacılık fakültelerine yılda ortalama 1300 kadar öğrenci kabul edilmekte, dolayısıyla bu durum her yıl aynı sayıda eczacının da mezun olduğu anlamına gelmektedir. Bu gerçeği dikkate alırsak mevcut 30.000 eczacının 24.600'ünün eczane sahibi olduğu ülkemizde, her yıl ortalama 1000 yeni eczanenin daha açılacağını öngörebiliriz.

Bu veriler ışığında, mevcut eczacı ve ecza-

ne sayısı değerlendirildiğinde ülkemizde bir ihtiyaç fazlası olduğu gözleendiği halde yeni eczacılık fakültelerinin açılmasının amaçları ne olabilir sorusu gündeme gelmektedir.

İyi niyetli bir yaklaşımla başlıca amacının eczacılık hizmetlerinin kalitesinin artmasına yönelik olduğu düşünülebilir. Ancak gerek eczacılık fakültelerinin sayısının artırılması gerekse de öğrenci kontenjanlarının genişletilmesi, nitelikli bir eğitim verilmesini güçleştirmekte ve pratikte eczacılık mesleğinde etik uygulamaların her geçen gün bozulmasına yol açmaktadır.

Avrupa Birliği'ne uyum sürecinde 5 yıla yükseltilecek eczacılık eğitimi daha fazla ders ve uygulamayı zorunlu hale getirmiştir. Bu durum eczacılık eğitiminin bugüne kadar yapılan klasik eğitimin çok ötesine gitmesini gerekli kıldığından daha donanımlı, bilgi ve birikimleri sürekli yenilenen bir eğitim-

* Em. Farmakoloji Profesörü

öğretim kadrosuna ihtiyaç duyulduğu aşıkardır.

Dolayısıyla yıllardır ülkemizde eczacı yetiştirilmesine katkıda bulunan köklü eczacılık fakülteleri bile bu misyonu hakkıyla yerine getirmekte zorlanırken, yeni açılan ve gerek fiziki gerekse kadro donanımları göz önüne alındığında yetersiz kalan eczacılık fakültelerinin bu anlamda başarılı olabilmesi olanaksız gözükmektedir.

Sağlık Bakanlığımızın bu hususta YÖK ile koordineli olarak ileriye yönelik çalışmalar yaptığı da bilinen bir gerçektir. Acaba YÖK ve Sağlık Bakanlığı eczacı sayısında kontrolsüz artışa neden olabilecek kontenjan artışları ve yeni fakülte açılmasını destekleyen uygulamaları ile eczacıya yeni bir işlev kazandırmayı mı hedeflemektedir? Sağlık Bakanlığımız hastanelerdeki eczacı sayısını yetersiz mi görüyor? Eczanelerde reçeteyi sadece eczacı karşılarsın görüşü ile, eczanelerde birden çok sayıda eczacı mı çalışmalı, diyor? Bu sorular çoğaltılabilir.

Bakanlığımız ve YÖK ihtiyaç duyulan eczacı sayısını neye göre planlandığı konusundaki görüşlerini ifade ederse, eczacılık camiası da kendilerini mesleki kaygılara sürükleyen soru işaretlerinden kurtulur. Eczacılık fakültelerinin açılmasının kararlarının verildiği Büyük Millet Meclisi'nde, bu sorunlara çözüm aramış, yıllarını bu mesleğe vermiş eczacılarımız var. Bu konuda kendilerinden açıklama beklemek eczacıların hakkıdır, diye düşünüyorum.

Yukarıda dile getirilen gerçekler yanında, ülkemizde yükseköğretimde yapılması planlanan değişimler açısından yararlı olabileceği düşüncesiyle bir öneri getirmek istiyorum. Ülkemizde üretim kalitesi ve teknolojisi açısından uluslararası kalite kriterlerini yakalamış ve üst düzeylerde yer alan yerli ilaç endüstrimizin Ar-Ge çalışmalarına destek olmak amacıyla, mevcut eczacılık fakültelerinin en gelişmiş olanında sözleşmeli olarak çalışacak araştırmacı-öğretim üyelerinden bir ilaç araştırma merkezi oluşturulması planlanamaz mı? Böyle bir yapılanma gerek akademi gerekse ilaç endüstrisi tarafından

Ülkemizde üretim kalitesi ve teknolojisi açısından uluslararası kalite kriterlerini yakalamış ve üst düzeylerde yer alan yerli ilaç endüstrimizin Ar-Ge çalışmalarına destek olmak amacıyla, mevcut eczacılık fakültelerinin en gelişmiş olanında sözleşmeli olarak çalışacak araştırmacı-öğretim üyelerinden bir ilaç araştırma merkezi oluşturulması planlanamaz mı?

son derece büyük kazanımlar sağlayacaktır.

Bir diğer öneri, donanımlı eczacılık fakültelerinden birinin diğer eczacılık fakülteleri için öğretim üyesi yetiştirilmesi amacıyla yüksek lisans ve doktora eğitiminin verileceği bir merkez olarak özelleştirilmesidir. Konu ile ilgili olarak eczacılık kamusunda bir tartışma açılmalı ve durum avantajları/dezavantajları ile çok yönlü olarak değerlendirilip bir sonuca ulaştırılmalıdır.

Sonuç olarak, yıllardır halkımıza ilacın ulaştırılması, ilacın doğru kullanımı ve hekimin öngördüğü tedavinin doğru bir şekilde yürüebilmesi için özverili bir şekilde hizmet veren eczanelerimizin kaosa sürüklenmesine yol açabilecek problemlerin çözüme kavuşturulması gerekmektedir. Bunun için ilgili otoritelerin, eczacının yetiştirildiği eğitim kurumlarındaki kalitenin ve seçiciliğinin artırılması için, niteliklerin niceliklerin önüne geçtiği bir uygulamalar zincirini devreye sokması gerektiği inancındayım. ■